

Nr 4.

Ankom till Riksdagens kansli den 6 mars 1913 kl. 4 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, i anledning af fullmäktiges i Riksgäldskontoret utredning och förslag om åstadkommande av ökad skyndsamhet i publicerandet av kamrarnas protokoll, ävensom i anledning av herr Clasons i ämnet väckta motion nr 95.

I en den 19 december 1912 till Första kammaren avlåten skrivelse, vilken till förberedande behandling hänvisats till kammarens andra tillfälliga utskott, hava riksgäldsfullmäktige föreslagit vissa anordningar för åstadkommande av ökad skyndsamhet i publicerandet af kammarens protokoll samt hemställt, att enär dessa anordningar nödvändiggöra vissa ändringar i den för Första kammaren gällande arbetsordning, 14 § i samma arbetsordning måtte erhålla följande lydelse:

*Riksgälds-
fullmäktiges
skrivelse.*

1:o. Vid kammarens sammanträde före sekreteraren protokoll, upp-tagande öfverläggningsämnen, namnen å dem, som yttra sig, talmannens yttranden och propositioner, utgången av omröstning, där sådan äger rum, och kammarens beslut. Detta protokoll skall å fjärde söckendagen därefter, om kammaren då sammanträder, eller i motsatt händelse vid kammarens näst därefter inträffande sammanträde av sekreteraren uppläsas och av kammaren justeras.

Justeringen av kammarens vid Riksdagens slut ojusterade protokoll verkställes inför kammarens av Stockholms stad utsedda ledamöter. Tillkännagivande om tiden för justeringen införes i Post- och inrikes tid-

ningar, för den händelse att kammarens övriga ledamöter önska därvid vara tillstädes.

2:o. Yttranden, som ledamöter vid kammarens sammanträde afgiva, skola, så vitt ske kan, ordagrant av särskilda, för sådant ändamål anställda tjänstemän uppptecknas och sist andra söckendagen därefter klockan 10 förmiddagen, försedda med uppsättarens namnteckning, avlämnas i kammarens kansli, där de till andra söckendagen därefter klockan 10 förmiddagen böra finnas för genomläsning tillgängliga. Ledamot, som före utgången av nämnda tid justerar sitt yttrande, göre därå anteckning om verkställd justering; annan ledamot dock obetaget att påkalla särskild justering därav inför kammaren vid det i 1 mom. omförmälda tillfälle. Har ledamot icke inom stadgad tid justerat sitt yttrande, anses detsamma ändock såsom av honom justerat. Yttrandena böra därefter med protokollet ofördröjligen till trycket befordras.

Motionen.

I sammanhang härmed har utskottet till förberedande behandling förehaft en utav herr Clason i Första kammaren väckt motion nr 95, däruti hemställts, att, med bifall i övrigt till de av fullmäktige framlagda förslag till ändrad lydelse av mom. 1 och 2 i § 14 av Första kammarens arbetsordning, uti mom. 1 orden »fjärde söckendagen» måtte utbytas mot »tredje söckendagen» och uti mom. 2 orden »till andra söckendagen därefter» mot »till första söckendagen därefter».

Motiveringarna.

Beträffande de närmare motiveringarne för nämnda framställningar får utskottet hänvisa till riksgäldsfullmäktiges skrivelse samt motionen.

Utskottets yttrande.

I en inom Första kammaren vid 1912 års riksdag väckt motion hemställde herr Clason, att kammaren måtte besluta att anordna en utredning om åstadkommande på i motionen angivna grunder av ökad skyndsamhet i publicerandet av kammarens protokoll.

På hemställan av sitt första tillfälliga utskott beslöt Första kammaren med anledning av motionen att åt riksgäldsfullmäktige uppdraga att på sätt, de funne lämpligt, låta verkställa utredning, i vad mån ökad skyndsamhet i publicerandet av kammarens protokoll måtte kunna ernås, samt för kammaren framlägga de förslag, vartill denna utredning kunde giva anledning.

På grund av motion inom Andra kammaren beslöt denna kammare att lämna riksgäldsfullmäktige enahanda uppdrag med avseende å nämnda kammares protokoll.

Den av båda kamrarna vid föregående års riksdag sålunda begärda

utredning och de därpå grundade förslag hava riksgäldsfullmäktige framlagt i ovan angivna skrivelse den 19 december 1912. Riksgäldsfullmäktige hava ansett, att önskvärd skyndsamhet i publicerandet av kamrarnas protokoll skulle kunna ernås genom följande tre anordningar:

1:o) förkortad tid för kansliernas arbete med uppsättandet och reviderandet av anförandena i kamrarna;

2:o) förkortad tid för de uppsatta yttrandenas justering av vederbörande talare;

3:o) förkortad tryckningstid.

Utskottet finner det visserligen önskvärt, att åtgärder vidtagas, som äro ägnade att påskynda publiceringen av kamrarnas protokoll, men anser, att dessa åtgärder böra genomföras på sådant sätt, att statsverket härigenom ej i större utsträckning åsamkas kostnader.

Vad då först angår den av riksgäldsfullmäktige föreslagna anordningen angående förkortad tid för Första kammarens kanslis arbete med uppsättande och reviderande av anförandena i kammaren, så skola enligt nu gällande arbetsordning anförandena vara uppsatta och reviderade på tredje dagen efter plenum — d. v. s. för onsdagsplena lördag kl. 10 f. m. och för lördagsplena tisdag kl. 10 f. m. Riksgäldsfullmäktige hava emellertid föreslagit, att den tid, som anslagits för uppsättande och reviderande av yttrandena från onsdagsplena, borde förkortas på så sätt, att yttrandena skulle vara uppsatta och reviderade av kansliet redan påföljande fredag klockan 10 f. m. Samma bestämmelse skulle även gälla för Andra kammaren. Denna anordning skulle nödvändiggöra en ökning av kamrarnas kansli, vilket skulle åsamka statsverket ytterligare utgifter, vad Andra kammaren beträffar, enligt fullmäktiges beräkning, med närmare 15,000 kronor och, efter vad utskottet inhämtat, för Första kammaren med minst 5,000 kronor. Dessutom skulle genomförandet av fullmäktiges förslag antagligen medföra den olägenheten, att en stor del av kanslipersonalen, vilken nu så gott som uteslutande rekryteras från ämbetsverken, ansåge sig nödsakad lämna sin anställning vid Riksdagen. Ett så forcerat arbete, som fullmäktiges förslag komme att medföra, skulle för notarierna troligen nödvändiggöra ledighet från övriga tjänster under större delen av riksdagstiden, vilket ämbetsverken i många fall ej torde kunna bevilja sina tjänstemän. Utskottet anser, att det snabbare uppsättandet av yttrandena vid onsdagsplena ej skulle medföra några egentliga fördelar och än mindre uppväga de kostnader och olägenheter, som skulle uppstå genom antagande av fullmäktiges förslag i denna del.

I detta sammanhang hava fullmäktige jämväl föreslagit, att yttrandena skulle utskrivas i två exemplar. Utskottet vill framhålla, att hittills ej förmärkts någon olägenhet av att yttrandena utskrivas i allenast ett exemplar, samt att fullmäktiges förslag i denna del skulle åsamka statsverket en ganska betydlig ökning av kostnaderna för kansliet ävensom öka kanslipersonalens arbetsbörda.

Beträffande åter förslaget angående förkortad tid för de uppsatta yttrandenas justering av vederbörande talare är denna tid enligt gällande arbetsordning för Första kammaren bestämd till fyra dagar, men i verkligheten utsträcker ofta denna tid betydligt. Fullmäktige hava föreslagit, att justeringstiden skulle begränsas till två dygn, varemot herr Clason i sin motion ansett, att tiden borde inskränkas till allenast ett dygn. Utskottet håller före, att den nuvarande justeringstiden är väl rundligt tilltagen, men anser däremot, att den av herr Clason föreslagna tiden skulle medföra stora olägenheter för kammarledamöterna, särskilt med hänsyn därtill, att ett stort antal av dem under största delen av riksdagstiden äro strängt upptagna av utskottsarbete och dylikt. Den av fullmäktige föreslagna justeringstiden eller två dygn skulle uppfylla kraven på ett snabbare publicerande av protokollen, men dock vara tillräcklig för yttrandenas justering. Emellertid anser utskottet, att den tid på dagen, då talarne senast böra avlämna sina justerade yttranden, bör sätts till kl. 12.

Vad slutligen tryckningen av kamrarnas protokoll beträffar, hava fullmäktige ansett, att denna ej skulle behöva taga längre tid än 24 timmar. Härigenom skulle tiden för protokollens publicerande avsevärt förkortas. Beträffande det av aktiebolaget P. A. Norstedt & Söner avgivna anbudet angående tryckning av protokollen vill utskottet framhålla, att den av bolaget fordrade ersättningen för korrekturläsning synes utskottet alltför hög.

Genom samtliga de av utskottet förordade anordningarna skulle tiden för publicerandet av kammarens protokoll inskränkas till ungefär hälften av den nu använda tiden, eller till omkring en vecka. Härigenom komme protokollen att vara färdigtryckta inom samma tid som enligt fullmäktiges förslag.

Huru enligt de av utskottet förordade anordningarna förhållandena komma att ställa sig beträffande protokollen för onsdags- och lördagsplena framgår av följande tabell:

uppsatta och reviderade av

	onsdagsprotokollen	lördagsprotokollen
kansliet	lördag kl. 10 f. m. —	tisdag kl. 10 f. m.
justerade av talarna	tisdag kl. 12 m. —	torsdag kl. 12 m.
justering i kammaren	tisdag kl. 3 e. m. —	fredag kl. 3 e. m.
färdigtryckta i en upplaga av 500 ex.	onsdag kl. 4 e. m. —	lördag kl. 4 e. m.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet i anledning av riksgäldsfullmäktiges skrivelse och den av herr Clason i ämnet väckta motionen hemställa,

att Första kammaren måtte besluta, att 14 § i den för kammaren gällande arbetsordningen måtte erhålla följande lydelse:

1:o. Vid kammarens sammanträde före sekreteraren protokoll, upptagande överläggningssämnerna, namnen å dem, som yttra sig, talmannens yttranden och propositioner, utgången av omröstning, där sådan äger rum, och kammarens beslut. Detta protokoll skall å femte söckendagen därefter, om kammaren då sammanträder, eller i motsatt händelse vid kammarens näst därefter inträffande sammanträde av sekreteraren uppläsas och av kammaren justeras.

Justeringen av kammarens vid riksdagens slut ojusterade protokoll verkställas inför kammarens av Stockholms stad utsedda ledamöter. Tillkännagivande om tiden för justeringen införes i Post- och inrikes tidningar, för den händelse att kammarens övriga ledamöter önska därvid vara tillstädes.

2:o. Yttranden, som ledamöter vid kammarens sammanträde avgiva, skola, så vitt ske kan, ordagrant av särskilda, för sådant ändamål anställda tjänstemän upptecknas och sist tredje dagen därefter klockan 10 förmiddagen, försedda med uppsättarens namnteck-

(nu: sjunde dagen)

(enl. fullmäktiges förslag:
fjärde söckendagen)

(enl. herr Clasons förslag:
tredje söckendagen)

(nu: tredje dagen)

(enl. fullmäktiges och hr Clasons förslag:
andra söckendagen)

(nu: under nästföljande fyra dagar)
 (enl. fullmäktiges förslag: till andra
 söckendagen därefter klockan 10 för-
 middagen)
 (enl. hr Clasons förslag: till första
 söckendagen därefter klockan 10 för-
 middagen)

(Tillägg.)

ning, avlämnas i kammarens kansli, där de
 till andra söckendagen därefter klockan 12
 middag böra finnas för genomläsning till-
 gängliga. Ledamot, som före utgången av
 nämnda tid justerar sitt yttrande, göra därå
 anteckning om verkställd justering; annan leda-
 mot dock obetaget att påkalla särskild justering
 därav inför kammaren vid det i 1 mom. om-
 förmälda tillfälle. Har ledamot icke inom
 stadgad tid justerat sitt yttrande, anses det-
 samma ändock såsom av honom justerat. Ytt-
 randena böra därefter med protokollet oför-
 dröjligen till trycket befordras.

Stockholm den 6 mars 1913.

På utskottets vägnar:

FABIAN DE GEER.

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet hava närvarit herrar: frih. Fabian
 De Geer, Danström, Rosén, greve Spens, Forssman, Klefbeck och frih. Hermelin.